

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 7 maj 1997 *

I de förenade målen C-321/94, C-322/94, C-323/94 och C-324/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från franska Cour de cassation, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i de vid den nationella domstolen anhängiga brottmålen mot

Jacques Pistre (C-321/94),

Michèle Barthes (C-322/94),

Yves Milhau (C-323/94), och

Didier Oberti (C-324/94),

angående tolkningen av artikel 2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EGT L 208, s. 1) och artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget,

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.C. Moitinho de Almeida samt domarna C. Gulmann (referent), D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet och M. Wathelet,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Michèle Barthes samt Jacques Pistre, Yves Milhau och Didier Oberti, genom advokaten Véronique Jeannin, Paris,
- Frankrikes regering, genom Edwige Belliard, directeur adjoint, och Philippe Martinet, secrétaire des affaires étrangères, båda vid utrikesministeriets rättsavdelning, i egenskap av ombud,
- Greklands regering, genom biträdande juridiske rådgivaren Fokion Georgakopoulos samt juridiska ombudet Christina Sitara, båda vid Symvoulio Epikrateias, och medarbetande forskaren och specialisten Sofia Chala, utrikesministeriets särskilda avdelning för gemenskapstvister, samtliga i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom professor Umberto Leanza, chef för utrikesministeriets avdelning för diplomatiska tvister, i egenskap av ombud, biträdd av Ivo Braguglia, avvocato dello Stato,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren José Luis Iglesias Buhigues och Jean-Francis Pasquier, nationell tjänsteman ställd till rättstjänstens förfogande, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 13 juni 1996 av: Michèle Barthes, Jacques Pistre, Yves Milhau och Didier Oberti, Frankrikes regering, Greklands regering samt Europeiska gemenskapernas kommission,

och efter att den 24 oktober 1996 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Franska Cour de cassation har genom beslut av den 3 oktober 1994, som inkom till domstolen den 9 december samma år, begärt att domstolen enligt artikel 177 i EG-fördraget skall meddela ett förhandsavgörande avseende tolkningen av artikel 2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EGT L 208, s. 1) och artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget.
- 2 Denna fråga har uppkommit inom ramen för de åtal som har väckts mot Michèle Barthes, Jacques Pistre, Yves Milhau och Didier Oberti (nedan kallade de åtalade) för märkning som kan vilseleda konsumenterna vad beträffar produkters kvalitet eller ursprung.
- 3 De åtalade är franska medborgare som driver bolag i Lacaune, i departementet Tarn i Frankrike, vilka framställer och saluför saltprodukter. De har åtalats för att under år 1991 ha salufört charkvaror med en märkning där benämningarna "berg" eller "Monts de Lacaune" angavs, trots att de för dessa produkter inte hade fått det

tillstånd att använda specifika omnämningen av bergstrakter som krävdes enligt artikel 34 i lag nr 85-30 av den 9 januari 1985 om utveckling och skydd av bergstrakter (*JORF* av den 10 januari 1985, s. 320, nedan kallad lag nr 85-30) och dekret nr 88-194 av den 26 februari 1988 om fastställelse av villkoren för att använda härkomstbeteckningen "berg" för jordbruksprodukter och livsmedel (*JORF* av den 27 februari 1988, s. 2747, nedan kallat dekret nr 88-194).

- 4 Tribunal de police de Castres ogillade åtalen genom domar av den 26 maj 1992, eftersom den ansåg att bestämmelserna angående härkomstbeteckningen "berg" stred mot principen om fri rörlighet för varor som fastställs i EEG-fördraget, som numera betecknas EG-fördraget, och att bestämmelserna inte ens kunde tillämpas på nationella producenter på grund av att det förelåg en risk för omvänd diskriminering.
- 5 Efter överklagande av allmänna åklagarmyndigheten [ministère public] upphävde Cour d'appel de Toulouse domarna från Tribunal de police de Castres och förklarade de åtalade skyldiga. De åtalade ådömdes olika bötespåföljder. Cour d'appel de Toulouse ansåg att de ifrågasatta bestämmelserna, genom vilka användningen av härkomstbeteckningen "berg" begränsades till vissa inhemska produkter och vilka hade till syfte att trygga att producenternas intressen skyddades mot illojal konkurrens samt att konsumenternas intressen skyddades mot beteckningar som kunde vilseleda dem, inte var av sådant slag att de hindrade import, trots att inhemska och importerade produkter behandlades olika till följd av dessa bestämmelser.
- 6 De åtalade överklagade dessa domar till Cour de cassation. Vid denna gjorde de bland annat gällande att bestämmelserna i fråga utgjorde åtgärder med verkan motsvarande kvantitativa restriktioner i handeln mellan medlemsstater, vilka är förbjudna enligt artiklarna 30 och 36 i fördraget, eftersom de innebar att saluföringen av en vara gjordes beroende av ett administrativt förhandstillstånd.

- 7 Cour de cassation har i sina beslut om hänskjutande inledningsvis påpekat att det i de relevanta bestämmelserna i lag nr 85-30 och dekret nr 88-194 föreskrivs att bergstrakter omfattar bergsområden, områden vars sluttningar har en viss lutning och områden inom utomeuropeiska departement som är belägna mer än 100 meter över havet, och att föreskrifterna innehåller betydande undantag från skyldigheten avseende produktionsprocessens placering, genom att bland annat tillåta att den råvara som ingår i produktens sammansättning inte kommer från det geografiska området eller att inte hela produkten framställs där.

- 8 Cour de cassation har därefter hänvisat till förordning nr 2081/92 och påpekat att genom denna, som trädde i kraft den 26 juli 1993, begränsas skyddet för härkomstbeteckningar till att endast avse de produkter som kommer från en avgränsad region och vars fastställda kvalitet eller annan egenskap kan hänföras till det geografiska ursprunget och vars framställning sker inom detta område, samt införs ett särskilt förfarande för gemenskapstillstånd för befintliga beteckningar.

- 9 Eftersom frågan därefter uppkom huruvida lag nr 85-30 och dekret nr 88-194 var förenliga med bestämmelserna i förordningen, vilka uppenbarligen är mer restriktiva, beslutade Cour de cassation att förklara målet vilande och att i en begäran om förhandsavgörande ställa följande fråga till domstolen:

”Utgör artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget jämförda med artikel 2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som följer av lag nr 85-30 av den 9 januari 1985 och dess tillämpningsdekret nr 88-194 av den 26 februari 1988?”

- 10 För att besvara frågan från den nationella domstolen finns det anledning att, efter att ha påmint om de huvudsakliga bestämmelserna i de nationella författningarna i fråga, först behandla frågan om tolkningen av förordning nr 2081/92 som, trots att den trädde kraft efter det att omständigheterna som låg till grund för åtalen i målen vid den nationella domstolen hade inträffat, skulle kunna vara av betydelse för målens utgång med stöd av den i den nationella rätten i fråga omtalade principen

om retroaktiv verkan för den förmånligaste strafflagen. Om det efter denna första undersökning framkommer att denna förordning inte utgör hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, finns det anledning att undersöka om detta även gäller beträffande artiklarna 30 och 36 i fördraget.

De nationella bestämmelserna i fråga

- 11 I artikel 1 i lag nr 85-30 föreskrivs att "ett berg utgör en geografisk, ekonomisk och social enhet vars landhöjd, klimat samt naturtillgångar och kulturarv gör det nödvändigt att definiera och genomföra en särskild utvecklings-, förvaltnings- och skyddspolitik ...". I lagen förutses i detta hänseende olika åtgärder, såsom skapandet av ett skydd för benämningen "berg".

- 12 I artiklarna 3 och 4 i lag nr 85-30 definieras bergstrakter. I artikel 3 föreskrivs således följande:

"Bergstrakter kännetecknas av påtagliga olägenheter som medför svårare levnadsvillkor och begränsar viss näringsverksamhet. De omfattar de kommuner eller delar av kommuner som kännetecknas av en betydande begränsning av möjligheterna att bruka jorden och en betydande ökning av arbetskostnader som beror på

1 mycket svåra klimatförhållanden, på grund av höjden över havet, som medför en väsentligt förkortad vegetationsperiod,

2 eller, vid en lägre höjd över havet, att större delen av området har så branta sluttningar att mekanisering inte är möjlig eller att det krävs användning av särskild utrustning som är mycket kostsam, eller

3 dessa båda faktorer i förening, då deras olägenheter, sedda var för sig, är mindre kännbara; i sådant fall skall de sammantagna olägenheterna motsvara de olägenheter som följer av 1 och 2 ovan.

Varje område skall fastställas genom gemensamt beslut av ministrar från olika ministerier.”

- 13 I artikel 4 definieras bergstrakterna i de franska utomeuropeiska departementen.
- 14 I artikel 34, i avsnitt IV i avdelning III i lagen om kvalitativ utveckling av jordbruksprodukter och livsmedel föreskrevs, i dess lydelse vid tiden för de faktiska omständigheterna, följande:

”Härkomstbeteckningen ’berg’ och de specifika geografiska hänvisningarna till bergstrakter i den mening som avses i denna lag, såsom namnen på ett bergsmassiv, en bergstopp, en dal, en kommun eller ett departement, är skyddade. Sådana angivelser och hänvisningar kan, med avseende på samtliga produkter som släpps ut på marknaden, endast användas på de villkor som fastställs i dekret av ett ministerråd [conseil d’État] efter utlåtande av de branschorganisationer som är representativa i fråga om certifiering av kvalitet. I detta dekret fastställs särskilt de produktionsmetoder, produktionsorter och ursprung för råvarorna som gör det möjligt att använda ovannämnda geografiska hänvisningar.”

- 15 I dekret nr 88-194 anges de villkor som produkterna samt deras råvaror och framställningsmetoder skall uppfylla för att komma i fråga för de beteckningar i vilka berg eller ett bestämt geografiskt område omnämns.
- 16 Enligt artikel 2 i detta dekret skall det geografiska området för produktion, uppfödning, gödning, slakt, beredning, framställning, mognadsprocess och paketering av produkterna i fråga, samt ursprungsorten för de råvaror som används vid framställningen av eller som ingår i de bearbetade produkterna, vara belägna i bergstrakter som bestäms enligt de villkor som uppställs i artiklarna 3 och 4 i lagen.
- 17 I artikel 3 i dekret nr 88-194 föreskrivs undantag från artikel 2. Av detta följer att kravet på ursprung i bergstrakter inte skall tillämpas på råvaror som, av naturliga orsaker, inte produceras i dessa områden och där orten för den slakt av djur som ingår i framställningen av bearbetade köttvaror samt orten för slakt och paketering av det kött som säljs som färskvara inte kan vara belägna i bergstrakter såsom de definieras i artiklarna 3 och 4 i lag nr 85-30.
- 18 Enligt artikel 4 i dekret nr 88-194 skall produkterna i fråga produceras, prepareras eller beredas med iakttagande av de produktionsmetoder som fastställs genom gemensamt beslut av jordbruksministern och ministern för konsumentfrågor, efter utlåtande av den nationella märkningskommissionen och de regionala kommissionerna för kvalitetslivsmedel.
- 19 I artikel 5 i dekret nr 88-194 föreskrivs att "[t]illstånd att använda uttrycket 'ursprung i bergstrakt' eller någon annan specifik geografisk hänvisning till bergstrakter skall beviljas genom gemensamt beslut av jordbruksministern och ministern för konsumentfrågor efter utlåtande från den regionala kommissionen för kvalitetslivsmedel". Därtill stadgas följande: "Tillståndshavaren skall på sina produkter anbringa ett särskiljande märke som bestäms av jordbruksministern."

- 20 De som har intervenerat i förfarandet vid domstolen, särskilt de åtalade, den franska regeringen och kommissionen, har uttalat sig om ifrågavarande nationella bestämmelsers kvalifikation.
- 21 De åtalade har gjort gällande att de villkor som användningen av benämningen "berg" är underkastad är alldeles för vaga och alldeles för tånjbara för att denna benämning skall kunna anses som en geografisk beteckning i den mening som avses i artikel 2 i förordning nr 2081/92. Denna benämning skulle inte vara berättigad utifrån produkternas inneboende kvaliteter. De åtalade menar att det endast är fråga om en upplysning som riktar tanken mot en högre eller lägre höjd över havet. Ordet skulle endast vara beskrivande, generiskt och obegränsat. De tillägger att de nationella bestämmelserna i realiteten har till syfte att trygga avsättningsmöjligheterna för produkter från bergstrakter genom att de förbehålls ett skydd genom en fantasibenämning.
- 22 Den franska regeringen har påpekat att benämningen "berg" mer liknar en kvalitetsbenämning än en beteckning för att ange ursprung. Den har understrukt att de objektiva och tämligen restriktiva villkoren om beredning och framställning av livsmedel vars märkning kan innehålla ordet "berg" visar att bestämmelserna har till syfte att, med detta ord, garantera konsumenterna att vissa föreskrifter angående dessa varors kvalitet följs. De villkor som uppställs i artikel 2 i dekret nr 88-194 skulle särskilt ha till syfte att garantera konsumenten att den produkt som bär benämningen "berg" faktiskt har de kvaliteter som konsumenten förknippar med produkter från bergstrakter. Genom de nationella bestämmelserna skulle beviljandet av tillstånd att använda benämningen följaktligen vara beroende av produkternas inneboende egenskaper. Det skulle i själva verket röra sig om bestämmelser som har till syfte att ge konsumenten tillförlitlig information samtidigt som de i viss omfattning söker gynna produkter från bergstrakter.
- 23 Kommissionen delar i huvudsak den franska regeringens åsikt om de nationella bestämmelsernas kvalifikation. Enligt kommissionen kan benämningen "berg" likställas med en enkel beteckning om ursprung som, med hänsyn till bestämmelserna

i dekret nr 88-194, utgör en kvalitetsmärkning som har till syfte att gynna produkter från bergstrakter, eftersom detta ursprung är av sådant slag att det i konsumenternas ögon ökar värdet på produkterna.

Förordning nr 2081/92

- 24 Eftersom den fråga som har ställts beträffande denna förordning gäller huruvida förordningen utgör hinder mot att tillämpa sådana nationella bestämmelser som det är fråga om i de aktuella målen, finns det anledning att påminna om dess syfte och viktigaste bestämmelser.
- 25 I det sjunde och det nionde övervägandet i ingressen till förordningen påminns om
- att det finns nationella olikheter i sättet att ordna registrering av ursprungsbe-teckning och geografisk beteckning, att en gemenskapsmetod bör planeras och att ett gemensamt regelverk för skydd av dessa beteckningar gör det möjligt att utveckla dessa, eftersom ett sådant skydd med enhetlig metod säkerställer konkurrens på lika villkor mellan produkter med sådana beteckningar och höjer produkternas trovärdighet i konsumenternas ögon, och
 - att denna förordnings räckvidd begränsas till vissa jordbruksprodukter och livsmedel där det finns ett samband mellan egenskaperna hos produkten eller livsmedlet och det geografiska ursprunget.

26 Enligt artikel 2.2 i förordning nr 2081/92 används följande uttryck med de betydelser som anges enligt följande:

”a) *ursprungsbeteckning*: Namn på en region, en ort eller i undantagsfall ett land, använt för att beskriva en jordbruksprodukt eller ett livsmedel

— som härstammar från ifrågavarande region, ort eller land, och

— vars kvalitet eller egenskaper helt eller väsentligen beror på viss geografisk omgivning med de naturliga och mänskliga faktorer som därtill hör och vars framställning, bearbetning och beredning äger rum i det ifrågavarande geografiska området.

b) *geografisk beteckning*: Namn på en region, en ort eller i undantagsfall ett land, använt för att beskriva en jordbruksprodukt eller ett livsmedel

— som härstammar från ifrågavarande region, ort eller land, och

— som besitter viss kvalitet, har visst anseende eller äger viss annan egenskap som kan hänföras till detta geografiska ursprung och som framställs, bearbetas och bereds i det ifrågavarande geografiska området.”

27 I artikel 4.1 i förordning nr 2081/92 föreskrivs att ”[f]ör att en jordbruksprodukt eller ett livsmedel skall kunna få en skyddad ursprungsbeteckning (PDO) eller geografisk skyddad beteckning (PGI) måste produkten eller livsmedlet överensstämma med en produktspecifikation”. Av punkt 2 i samma artikel följer att produktspecifikationen bland annat omfattar ”[u]ppgifter som påvisar sambandet med

den lokala omgivningen eller det geografiska ursprunget i den mening som avses i artikel 2.2 a respektive b”.

- 28 I artikel 8 i förordningen föreskrivs följande: ”Beteckningarna PDO, PGI eller motsvarande traditionella nationella angivelser för skyddade ursprungsbeteckningar eller skyddade geografiska beteckningar får endast användas på jordbruksprodukter och livsmedel som uppfyller denna förordnings krav.”
- 29 Enligt artikel 13 skall alla av kommissionen registrerade beteckningar skyddas mot särskilt varje direkt eller indirekt kommersiellt bruk av den skyddade beteckningen för produkter som inte omfattas av registreringen i den mån dessa produkter är jämförbara med de produkter som har registrerats under beteckningen i fråga eller detta bruk av den skyddade beteckningen innebär att beteckningens anseende exploateras.
- 30 I artikel 13.2 föreskrivs att medlemsstaterna, om vissa förutsättningar är uppfyllda, dock får låta nationella regler om rätt att bruka sådana beteckningar som avses i artikel 13.1 b bestå under högst fem år efter den dag denna förordning offentliggörs.
- 31 Av förordning nr 2081/92 följer således att skyddet av ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar förutsätter registrering, för vilken det krävs att produkterna i fråga uppfyller villkoren i förordningen, särskilt villkoren om direkt samband mellan kvaliteten eller egenskaperna hos produkten för vilken det har ansökts om tillstånd och dess specifika geografiska ursprung.
- 32 Intervenienterna i förfarandet vid domstolen har påpekat att de nationella bestämmelser som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen inte gör beviljandet av tillstånd att använda benämningen ”berg” beroende av att det finns ett sådant samband, varför de benämningar som de skyddar inte motsvarar någon av de definitioner som återges i artikel 2 i förordning nr 2081/92.

- 33 Av detta följer, enligt de åtalade, att denna förordning utgör hinder för att tillämpa de nationella bestämmelserna i fråga. De anser nämligen att en medlemsstat inte kan låta den möjligheten bestå att med avseende på en produkt kunna dra nytta av en härkomstbeteckning som inte är berättigad med hänsyn till förordningen.
- 34 Den franska regeringen och kommissionen anser däremot att sådana bestämmelser som de som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen inte strider mot förordningen, eftersom de inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 2081/92.
- 35 Det finns i detta hänseende anledning att konstatera att sådana nationella bestämmelser som de som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen, i vilka det fastställs villkor för att använda benämningen "berg" för jordbruksprodukter och livsmedel, inte kan anses reglera en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning i den mening som avses i förordning nr 2081/92. Benämningen "berg" är nämligen av en helt allmän karaktär som går över nationella gränser, medan det enligt artikel 2 i förordning nr 2081/92 krävs att det finns ett direkt samband mellan en produkts egenskaper och dess särskilda geografiska ursprung.
- 36 Mer allmänt utgör benämningen "berg" inte heller någon härkomstbeteckning, såsom detta begrepp har bestämts i domstolens rättspraxis angående artiklarna 30 och 36 i fördraget. Enligt denna är en härkomstbeteckning nämligen ägnad att informera konsumenten om att den produkt som bär beteckningen kommer från en bestämd ort, region eller ett bestämt land (dom av den 10 november 1992 i mål C-3/91, Exportur, Rec. 1992, s. I-5529, punkt 11).
- 37 Under dessa omständigheter finns det anledning att konstatera, såsom den franska regeringen och kommissionen har påpekat, att sådana nationella bestämmelser som de som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen, enligt vilka det

endast ges ett allmänt skydd för en benämning som påminner konsumenterna om kvaliteter som abstrakt förknippas med produkternas ursprung i bergstrakter, ligger för långt ifrån det verkliga syftet med förordning nr 2081/92 för att den skall kunna utgöra hinder för deras upprätthållande.

- 38 Det är i detta hänseende likgiltigt huruvida de nationella bestämmelserna i fråga inte enbart skyddar den allmänna benämningen "berg" som sådan utan även, och på samma villkor, specifika geografiska hänvisningar till bergstrakter, såsom "Monts de Lacaune".
- 39 Trots att hänvisningen till "Monts de Lacaune" avser en särskild bergstrakt och att den följaktligen skulle kunna vara föremål för registrering enligt förordning nr 2081/92, om sambanden mellan den ifrågavarande produktens egenskaper och denna trakt uppfyller kraven enligt förordningen, är — såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 30 i förslaget till avgörande — sådana samband inte nödvändiga för att få tillstånd att använda denna benämning enligt de nationella bestämmelserna i fråga. Det förefaller nämligen som om dessa bestämmelser endast skyddar denna typ av geografiska hänvisningar i den mån de leder tanken till ett "ursprung i bergstrakter" och inte i den mån de hänvisar till bestämda bergstrakter.
- 40 Det skall därför fastställas att förordning nr 2081/92 inte utgör hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som föreskrivs i artikel 34 i lag nr 85-30 och dekret nr 88-194, i vilka det fastställs villkor för att använda benämningen "berg" för jordbruksprodukter och livsmedel.

Artiklarna 30 och 36 i fördraget

- 41 Vad beträffar den andra delen av frågan har den franska regeringen och kommissionen inledningsvis påpekat att de faktiska omständigheterna i målen vid den nationella domstolen inskränker sig till det nationella territoriet, eftersom åtalen har väckts mot franska medborgare och rör franska produkter som saluförs på franskt territorium. Enligt den franska regeringen omfattas dessa åtal följaktligen inte av artiklarna 30 och 36 om den fria rörligheten för varor mellan medlemsstater, varför det inte finns anledning att besvara frågan huruvida sådana nationella bestämmelser som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen är förenliga med dessa bestämmelser.
- 42 Denna argumentering kan inte godtas.
- 43 Enligt en fast rättspraxis (dom av den 11 juli 1974 i mål 8/74, Dassonville, Rec. 1974, s. 837, punkt 5) avser förbudet i artikel 30 i fördraget nämligen alla handelsregler antagna av medlemsstater som kan utgöra ett hinder, direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt, för handeln inom gemenskapen.
- 44 Även om det är riktigt att tillämpningen av en nationell bestämmelse som faktiskt inte har något samband med import av varor inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 30 i fördraget (dom av den 15 december 1982 i mål 286/81, Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, Rec. 1982, s. 4575, punkt 9), kan man likväl inte bortse från den senare artikeln endast av det skälet att alla omständigheter i det konkreta mål som är anhängigt vid den nationella domstolen inskränker sig till en enda medlemsstat.
- 45 Tillämpningen av en nationell bestämmelse i ett sådant fall kan nämligen även medföra verkningar för den fria rörligheten av varor mellan medlemsstaterna,

särskilt då bestämmelsen i fråga gynnar saluföring av varor med inhemskt ursprung till förfång för importerade varor. Även om bestämmelsen endast var tillämplig på inhemska producenter, skulle den under sådana omständigheter i sig skapa och upprätthålla en behandling som skilde sig åt mellan dessa båda varukategorier, vilket, åtminstone potentiellt, skulle kunna hindra handeln inom gemenskapen.

- 46 Den franska regeringen har i detta fall understrukit att dess myndigheter inte tillämpar de nationella författningar som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen på produkter som importeras från andra medlemsstater. Efter att de trädde i kraft år 1988 har det, enligt regeringen, inte väckts något åtal med avseende på produkter som har importerats från medlemsstaterna och vars märkning innehåller benämningen "berg". Det skulle under dessa förhållanden inte kunna göras gällande att bestämmelserna i fråga faktiskt utgör en åtgärd med verkan motsvarande en kvantitativ restriktion i den mening som avses i artikel 30 i fördraget. Den franska regeringen har emellertid vidgått att de produkter som importeras från andra medlemsstater i artikel 34 i lag nr 85-30 inte uttryckligen undantas från denna artikels tillämpningsområde och att det följaktligen kan tänkas att importerade produkter vars märkning innehåller hänvisning till berg skulle anses ha släppts ut på marknaden i strid med bestämmelserna i fråga, eftersom de inte har fått det avsedda tillståndet.
- 47 Den franska regeringen har tillagt att i den mån tillämpningen av nationella bestämmelser skulle kunna utgöra ett hinder för den fria rörligheten för varor, skulle detta vara berättigat med hänsyn till konsumentskyddsintressen och intresset att säkerställa gott handelsskick.
- 48 Eftersom den franska regeringen har medgett att de nationella bestämmelserna i fråga kan tillämpas på produkter som importeras från andra medlemsstater, finns det inledningsvis anledning att konstatera att de utgör ett hinder för handeln inom gemenskapen i den mening som avses i artikel 30 i fördraget.

- 49 Det finns sedan anledning att påpeka att sådana bestämmelser som de som det är fråga om i målen vid den nationella domstolen är diskriminerande i förhållande till de varor som importeras från andra medlemsstater i den mån produkter som framställs på det nationella territoriet och av inhemska råvaror förbehålls benämningen "berg" (se i detta avseende dom av den 12 oktober 1978 i mål 13/78, Eggers, Rec. 1978, s. 1935, punkt 25).
- 50 Av artikel 2 i dekret nr 88-194 och artikel 3—5 i lag nr 85-30 följer nämligen att en produkt måste produceras, prepareras, framställas och förpackas i bergstrakter inom franskt territorium för att den skall kunna få dra nytta av benämningen "berg" eller specifika geografiska hänvisningar till bergstrakter. Det framstår följaktligen som om det genom bestämmelserna är uteslutet att importerade produkter skulle kunna uppfylla de villkor som tillståndet att använda benämningen "berg" är underkastat.
- 51 Enligt artikel 2 i dekret nr 88-194 är beviljandet av detta tillstånd dessutom beroende av att det vid framställningen av de bearbetade produkterna används råvaror som kommer från bergstrakter inom franskt territorium. Enligt bestämmelsernas lydelse får importerade produkter följaktligen inte tillföras vid framställningen av de bearbetade produkter som bär den märkning som innehåller benämningen "berg".
- 52 Enligt en fast rättspraxis kan sådana nationella bestämmelser, eftersom de är diskriminerande, endast vara berättigade, i förekommande fall, med stöd av någon av de grunder som anges i artikel 36 i fördraget (se i detta sammanhang dom av den 17 juni 1981 i mål 113/80, kommissionen mot Irland, Rec. 1981, s. 1625, punkterna 8 och 11).

- 53 Det finns i detta fall anledning att konstatera att inte något av de hänsyn som uppräknas i artikel 36 ger fog för de berörda bestämmelserna. Bland dessa hänsyn är det nämligen endast intresset att skydda industriell och kommersiell äganderätt, det vill säga i detta fall skyddet för härkomstbeteckningar, som kan beaktas. Av punkt 36 i denna dom följer emellertid att benämningen "berg", såsom den skyddas genom de nationella bestämmelser som det är fråga om, inte kan kvalificeras som en härkomstbeteckning.
- 54 Den andra delen av den ställda frågan skall därför ges det svaret, att artikel 30 i fördraget utgör hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som fastställs i artikel 34 i lag nr 85-30 och dekret nr 88-194, enligt vilka de produkter som framställs inom det nationella territoriet och av inhemska råvaror förbehålls benämningen "berg".
- 55 Under dessa omständigheter finns det ingen anledning att pröva frågan om och, i förekommande fall, under vilka förutsättningar nationella bestämmelser, som är jämförbara med de aktuella franska bestämmelserna, men som inte innebär någon diskriminering i förhållande till produkter som importeras från andra medlemsstater, skulle kunna vara förenliga med kraven i artiklarna 30 och 36 i fördraget.

Rättegångskostnader

- 56 De kostnader som har förorsakats den franska, den grekiska och den italienska regeringen samt Europeiska gemenskapernas kommission, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 3 oktober 1994 har förts vidare av franska Cour de cassation — följande dom:

- 1) Rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungs-beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel utgör inte hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som fastställs i artikel 34 i lag nr 85-30 av den 9 januari 1985 och dekret nr 88-194 av den 26 februari 1988, i vilka det för jordbruksprodukter och livsmedel fastställs villkor för att få använda benämningen "berg" .
- 2) Artikel 30 i EG-fördraget utgör hinder för att tillämpa sådana nationella bestämmelser som de som fastställs i artikel 34 i lag nr 85-30 och dekret nr 88-194, enligt vilka de produkter som framställs på det nationella territoriet och av inhemska råvaror förbehålls benämningen "berg".

Moitinho de Almeida

Gulmann

Edward

Puissochet

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 maj 1997.

R. Grass

J.C. Moitinho de Almeida

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen